

ПУТІВНИК ПО ГРІ

Агора гуде: ширяться чутки між громадянами. Здивовані вигуки іскрами спалахують у гаморі натовпу.

Гомін усе нарстає, заглушуючи окремі голоси.

– Спarta? Та годі! Спarta проти нас безсила! Нехай нападає! Аби тільки не коринфяни! Вони ж бо прокладають нові торговельні шляхи на Схід. Мусимо діяти!

– Якби ж ми не витратили всі зібрані податки, наше місто процвітало б!

– Перш ніж вирушати на війну, варто подбати про рідне місто! Храм Зевса мало не в руїнах.

Нашорошивши вуха, ви прислухаєтесь до суперечок, що точаться між вашими людьми.

Яке ж рішення ви ухвалите?

ОГЛЯД ТА МЕТА ГРИ

«Хора» пропонує кожному гравцеві стати на чолі квітучого міста-держави у Стародавній Греції.

Під час кожного ходу ви маєте обрати 2 з 7 дій: філософія, законотворчість, культура, торгівля, війна, політика або поліпшення. Обираєте ті дії, що суголосні вашій стратегії, але водночас збігаються із кидком кубика.

Вам доведеться постійно адаптувати свою стратегію до ситуації та підсилювати дії, пересуваючи маркери вгору

по своїх вертикалях економіки, культури та військової сили.

Підіймайтесь по вертикалі податків, щоб збирати такі жадані для всіх драхми, по вертикалі вояків, щоб досліджувати і збирати жетони знання, а також по вертикалі слави, щоб мати зиск зі свого знання.

Розблокуйте досягнення і — найголовніше — подбайте про те, щоб мати найбільше очок наприкінці 9-го раунду: тоді вашу голову увінчає лавровий вінок переможця!

КОМПОНЕНТИ І ПІДГОТОВКА ДО ГРИ

I КОЖЕН ГРАВЕЦЬ ОБИРАЄ КОЛІР І БЕРЕ ВІДПОВІДНІ КОМПОНЕНТИ:

A Один планшет міста, покладіть його перед собою.

Планшет міста складається з чотирьох зон: ліворуч — ділянка для плитки міста, посередині — три вертикальні прогресу (економіка), культура і військова сила з позначками від 1 до 7, праворуч — короткий опис фаз кожного раунду, а знізу — підказки щодо трьох можливих способів використання жетонів філософії.

B Одну плитку міста, вибрану навміння з 7 доступних плиток: покладіть її у зону, розташовану в лівій частині вашого планшета міста.

Кожну плитку міста прикрашає ілюстрація, під якою — 4 поліпшення. Біля кожного поліпшення є отвір, у якому розміщується дерев'яний маркер, що дозволяє відстежувати ваші поліпшення, щойно ви їх розблоковуєте.

C Дерев'яні маркери, жетони досягнень, плитку переможних очок і кубики обраного кольору.

Покладіть свої маркери , та у комірки 1-го рівня.

Покладіть маркер поліпшення в отвір біля найнижчого поліпшення на своїй плитці міста.

Покладіть один зі своїх кубиків у порожню комірку під свою вертикаллю .

Поки що тримайте жетони досягнень і плитку переможних очок перед собою.

Ви використовуватимете ці маркери на вертикалі центрального поля і свого планшета міста, а також для досягнень, які розблоковували.

Кожен гравець починає з 2 кубиками та протягом гри може отримати 3-й. Кубики дозволяють вам виконувати дії. Третій кубик знаходитьться у комірці під вашими вертикаллями прогресу.

 Вертикалль економіки дає змогу заробляти драхми, коли ви виконуєте дію торгівлі. Підйом по цій вертикалі дає вам громадян або переможні очки.

 Вертикалль культури дає змогу заробляти переможні очки, коли ви виконуєте дію культури. Підйом цією вертикаллю дає вам податки або 3-й кубик.

 Вертикалль військової сили дає змогу заробляти вояків, коли ви виконуєте дію війни. Піднімаючись цією вертикаллю, ви здобуваєте славу.

G 7 плиток дії свого кольору: покладіть їх перед собою.

Плитки дії пронумеровані від 0 до 6. Ви можете застосовувати описані на них ефекти під час фази дії.

Г

5 карт політики (奔波): перетасуйте усі карти політики, роздайте кожному гравцеві по 5 карт навмання долілиць. Після цього кожен гравець має здійснити **відбір** карт у руку (див. пояснення праворуч). Решту карт складіть долілиць у стос біля центрального поля.

Карти політики поділяються на три типи: жовті карти мають миттєвий ефект , пурпурові — тривалий ефект , а червоні — прикінцевий ефект .

Кожна з них має власну назву, ефект, часом — вартість, яку потрібно сплатити /або умову, яку потрібно виконати, щоб розіграти карту.

ВІДБІР КАРТ

Усі гравці одночасно вибирають по одній карті зі своєї руки, кладуть її долілиць перед собою, а решту карт передають гравцеві ліворуч. Повторюйте ці кроки з новими картами, які отримуєте, аж доки вам не дістанеться одна-єдина карта, яку ви мусите залишити собі. Тоді відбір карт завершується.

ПЕРЕБІГ РАУНДУ

A **Оголосіння подій**
Перший гравець заспівує гейз з верхньої карти зі стосу подій. Її ефект не спирається.

B **Податки**
Отримайте зі стосу податків.

C **Кубики**
Киньте та оберіть літ.

D **Алі**
Розіграйте дії, обрані під час фази B.

E **Прогрес**
Оберіть одну вертикаль (або) і підніміться по ній на наступний рівень, заплативши відповідну ціну.

F **Звершення подій**
Застосуйте ефект карти подій.

G **Достиженння**
Гравці, що здобули досягнення, отримують або якщо це можливо.

ЖЕТОНИ ФІЛОСОФІЇ

A >

B >

C >

D >

E >

F >

Д 4 драхми (owl).

Сформуйте запас із решти жетонів драхм і покладіть його так, щоб усім було зручно їх брати. Під час гри ви будь-якої миті можете поміняти 5 монет із цінністю 1 на 1 монету з цінністю 5 і навпаки.

 використовуються для оплати деяких карт політики і дій поліщення або для підйому по вертикалі під час фази прогресу.

ІІ ПІДГОТУЙТЕ РЕШТУ КОМПОНЕНТІВ ТАКИМ ЧИНОМ:

A Розгорніть **центральне поле** і покладіть його посеред столу.

Це поле має низку окремих елементів: ліворуч — вертикалі громадян податків слави і вояків над ними — зона досягнень, а праворуч — зона дослідження із комірками для жетонів знання. Смужка рахунку іде по зовнішньому периметру поля.

B Покладіть 36 **жетонів знання** у відповідні комірки з правого боку поля. Розташуйте жетони звичайного знання, що лишилися, біля поля.

Є 2 види жетонів знання: звичайне знання (без лаврових вінків) і увінчане знання (з лавровими вінками). Вони поділяються на три кольори: червона амфора, синій шолом і зелена ліра. Три з них потрібно покласти у секцію Персеполіса праворуч у нижній частині поля.

C Усі гравці кладуть свої **маркери громадян** на рівень 3 на вертикалах а **маркери податків** , **слави** і **вояків** — на відповідних вертикалах, на рівень 0.

Протягом гри ці маркери спускатимуться і підйматимуться по вертикалах, відображаючи прогрес гравців у кожній із галузей.

Громадяни дають змогу виконувати більш потужні дії, коли кидок кубика не допомагає. Пересуваючись угору вертикалю економіки або виконуючи дію законотворчості, ви збільшуєте кількість своїх громадян.

Податки дозволяють вам заробляти драхми під час кожної фази податків. Пересуваючись угору своєю вертикалю культури або розблоковуючи досягнення, ви збільшуєте свої податки.

Слава пов'язана із переможними очками, які ви заробите наприкінці гри. Пересуваючись угору вертикалю військової сили або розблоковуючи досягнення, ви збільшуєте свою славу.

Вояки потрібні для того, щоб здобувати жетони знання під час дії війни. Ця дія є також основним способом для збільшення кількості ваших вояків.

G Поставте свій **маркер переможних очок** на позначку 0 на смужці рахунку. Покладіть свою **плитку переможних очок** поруч із полем, біля позначки 0 на смужці рахунку.

Цей маркер вказує на кількість переможних очок які ви заробили протягом гри. Плитка використовується, якщо ви перетнете позначку 89 на смужці рахунку.

G Створіть стос карт подій:

- Візьміть усі 16 карт подій і відкладіть карти «Зростання населення» та «Завоювання Персії».
- Покладіть «Завоювання Персії» долілиць біля центрального поля.
- Перетасуйте решту 14 карт, витягніть випадковим чином 7 з них і покладіть їх долілиць на «Завоювання Персії».
- Після цього на утворений стос покладіть долілиць карту «Зростання населення».

Під час кожного раунду відкривається одна нова подія, що залежно від описаних критеріїв принесе певним гравцям надбання або втрати. Події для першого та останнього раундів лишаються однаковими для кожної партії.

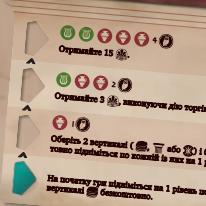
ПРИКЛАД

На початку гри Мілет отримує змогу безкоштовно підняться на 1 рівень по вертикалі . Ваш маркер розташовано на 2-му рівні цієї вертикалі, тому ви отримуєте 3 .

Мілет

На початку гри підніміться на 1 рівень по вертикалі безкоштовно.

Д Сформуйте запас жетонів філософії та покладіть його так, щоб усім було зручно брати (поруч із запасом драхм).

Жетони філософії можна використовувати по-різному. Вони дозволяють піднятися на 3 рівні по вертикалі громадян, отримати жетон звичайного знання або вдруге піднятися під час фази прогресу.

Е Тепер усі гравці втілюють у життя опис їхнього першого (розблокованого) поліпшення: деякі міста отримують миттєвий зиск. Якщо ви підіймаетесь вертикально, то також отримуєте надбання для нового рівня (див. «Надбання» на стор. 13).

Є Оберіть навмання першого гравця.

	ВОЯКИ	СЛАВА	ЛІДЕРІВ	ДРАХМИ
15				
14				
13				
12				
11				
10				
9				
8				
7				
6				
5				
4				
3				
2				
1				
0				

Б На початку гри підніміться на 1 рівень по вертикалі безкоштовно.

ПЕРСЕПОЛІС

Д

ПЕРЕБІГ ГРИ

Гра в «Хору» триває 9 раундів. Наприкінці 9-го раунду підрахуйте свій остаточний результат, щоб визначити переможця (див. «Кінець гри» на стор. 15).

ПЕРЕБІГ РАУНДУ

Кожен раунд складається із 7 фаз, які розігруються у такому порядку:

А. ОГОЛОШЕННЯ ПОДІЙ

Б. ПОДАТКИ

В. КУБИКИ

Г. ДІЯ

Г. ПРОГРЕС

Д. ЗВЕРШЕННЯ ПОДІЙ

Е. ДОСЯГНЕННЯ

A. ОГОЛОШЕННЯ ПОДІЙ

Перший гравець відкриває верхню карту зі стосу подій, кладе її горілиць на стіл, а тоді зачитує текст вголос. Наразі ця подія не несе жодного ефекту. Її наслідкі проявляються під час фази **Д. ЗВЕРШЕННЯ ПОДІЙ**. Проте є один виняток: подія «**Зростання населення**» набуває чинності під час фази кубиків, а не під час звершення подій, протягом раунду, коли її відкрили.

Перейдіть до фази **ПОДАТКІВ**.

Відкрийте і прочитайте наступну карту події зі стосу подій.

B. ПОДАТКИ

Кожен гравець отримує **5**, домірні рівневі, на якому перебуває його маркер **Г** на вертикалі **owl**. Візьміть **5** із запасу і покладіть їх перед собою.

Перейдіть до фази **КУБИКІВ**.

Отримайте **5** відповідно до вашого рівня на вертикалі **owl**.

B. КУБИКИ

Усі гравці одночасно виконують ці кроки в такому порядку:

1. Киньте усі свої кубики.

На початку гри під час цього кроку ви матимете 2 доступні **кубики**. Досягнувши 4 **податків**, ви розблокуєте свій 3-й **кубик**. Кидати кубики можна тільки 1 раз за раунд.

Гравець, на **кубіку** якого найменша сума, буде першим гравцем у цьому раунді. Якщо кілька гравців мають одинакові низькі суми, першим гравцем стає той з них, хто сидить найближче до першого гравця попереднього раунду, якщо лічити за годинниковою стрілкою.

2. Оберіть свої дії.

Кожен гравець таємно закріплює одну зі своїх семи плиток дії за кожним зі своїх **кубиків**. Кожну плитку можна закріпити тільки за одним **кубиком**, а кожен із ваших **кубиків** може отримати тільки одну плитку.

3. Розкрийте обрані дії.

Після того, як всі гравці закріпили плитки за кубиками, перегорніть плитки.

4. Відрегулюйте положення маркера громадян.

Порівняйте номер кожної плитки зі значенням її **кубика** (у будь-якому порядку).

- Якщо значення **кубика** менше за номер на плитці дії, ви повинні пересунути свій маркер **Г** униз по вертикалі **owl** на кількість рівнів, домірно різниці між номером плитки і значенням кубика. Відповідно відрегулюйте положення свого маркера **Г**. Якщо ви не можете втратити необхідну кількість **Г**, то за цю плитку ви не втрачаете жодного **Г**, але мусите відкласти її до інших невикористаних плиток.
- Якщо значення **кубика** більше за номер на плитці дії або домірне йому, залиште плитку та **кубик** перед собою.

Перейдіть до фази **ДІЇ**.

ПРИКЛАД

Ви кинули **кубик** — і вони показали 2 і 4. Ви вирішуєте закріпіти плитку культури (2) за кубиком зі значенням 2, а плитку поліпшення (6) — за кубиком зі значенням 4. Коли ви відкриєте свої плитки, то будете змушені пересунути маркер **Г** вниз на 2 рівні, адже плитка поліпшення на 2 одиниці дорожча, ніж значення вашого **кубика**.

Киньте свої кубики та закріпіть по плитці дій за кожним кубиком. Відкрийте їх одночасно. Втратьте **Г**, якщо значення на кубику менше за номер на плитці.

Drachma

Кубик

Культура

Громадяни

Податки

Г. ДІЇ

Застосуйте ефекти плиток дії у порядку зростання.

Плитки дії розігруються у порядку зростання: від філософії (0) і далі. Усі гравці, що мають відповідні плитки, застосовують їх ефекти.

Щоб заощадити час, усі гравці з активними плитками можуть виконувати дії одночасно. Тільки застосовуючи плитку «Війни» 4, ви маєте

дотримуватися порядку ходу. У такому разі гравці виконують дії по черзі: починаючи з першого гравця і далі за годинниковою стрілкою.

Застосування ефектів обраних дій необов'язкове: ви не мусите застосовувати ті ефекти, які не хочете.

ПРИКЛАД

Тригає гра між помаранчевим, чорним і зеленим гравцями.

Помаранчевий обирає такі дії: філософія (0) та війна (4). Чорний відкриває війну (4) та політику (5). Зелений розраховує на філософію (0) і торгівлю (3).

Спершу помаранчевий і зелений одночасно розігрують дію філософії (0). Потім зелений виконує дію торгівлі (3). Далі помаранчевий та чорний розігрують дію війни (4). Гравці не можуть виконати цю дію одночасно, бо вибір одного гравця може вплинути на іншого. Оскільки за годинниковою стрілкою чорний сидить ближче до першого гравця, ніж помаранчевий, чорний першим розігрує свою дію. І, нарешті, чорний виконує дію політики (5). Якби хтось із гравців обрав дію поліпшення (6), то він би розігрував її останньо.

Кілька уточнень щодо дій:

1 Філософія

Ви можете володіти необмеженою кількістю ⚡. Їх можна використовувати трьома способами (див. «Жетони філософії» на стор. 14).

2 Культура

Якщо ваш маркер проміне позначку 89 на смужці рахунку, покладіть плитку переможних очок перед собою, щоб не забувати, де знаходитесь. Тепер ви можете здобути понад 90 ⚡.

1 Законотворчість

Ви можете тимчасово піднятися вище за 15-й рівень на вертикальні ⚡ і використати додаткових ⚡ на інші дії цього раунду. Відрегулюйте кількість ⚡, якщо ви їх втрачаетимете. Якщо наприкінці фази дій ваш маркер досі перебуває вище за 15-й рівень, ви мусите опустити його до 15. Кількість ⚡, які ви можете тримати в руці, необмежена.

3

Торгівля

Ви можете придбати звичайне 📈 будь-якого кольору із запасу біля поля, заплативши 5 ⚪ у запас. Візьміть жетон знання і покладіть його перед собою.

За одну дію ви маєте право придбати тільки один жетон 📈, але кількість жетонів знання, якими ви можете володіти, необмежена.

Запаси ⚪ та жетонів знання необмежені. Якщо раптом під час гри у вас закінчаться потрібні жетони, ви можете використати будь-який замінник.

4

Війна

Ви можете тимчасово піднятися вище за 15-й рівень 15 на вертикальній ✕ і використати додаткові ✕ на дослідження. Завершивши дослідження, відрегулюйте кількість ✕. Якщо наприкінці фази дії ваш маркер досі перебуває вище за 15-й рівень, ви мусите опустити його до 15.

Щоб досліджувати, виконайте такі кроки в зазначеному порядку:

- Оберіть жетон знання, наявний на центральному полі.
- Ваш рівень ✕ має бути більшим за значення ✕ праворуч від жетона знання або дорівнювати йому. Якщо ваш рівень ✕ недостатній, ви не можете досліджувати обраний жетон знання.
- Витратьте ✕ на вертикальній відповідно до значення 💀.
- Візьміть жетон знання і покладіть його перед собою. Також отримайте надбання, зазначені під коміркою жетона (див. «**Надбання**» на стор. 13). Ви можете виконувати дослідження тільки раз на дію, щоб отримати 1 жетон знання. Виняток: дослідження Персеполіса дає вам змогу взяти звідти усі 3 жетони увінчаного знання водночас.

ПРИКЛАД

Ви виконуєте дію війни. На початку раунду у вас було 2 ✕ і ви перебували на 4-му рівні вертикальній 💀. Виконання дії збільшує ✕ до 6. Тепер ви можете досліджувати будь-який жетон знання із виділеною нижче ділянкою. Ви хочете взяти жетон увінчаного знання, для якого мусите мати 6 ✕. Ви втрачаєте 3 з них, берете жетон і заробляєте 2 📈.

Якщо ви почали раунд із 13 ✕ і 4-го рівня 💀, то, обравши цю дію, матимете 17 ✕. Оскільки ви перевищуєте припустимий максимум, після завершення дослідження ви все одно мусите мати не більше 15 ✕.

Жетон філософії

Переможне очко

Кarta політики

Громадяни

Драхма
Жетон знання будь-якого кольору

Вояки

Військова сила

5 Політика

Політика

Розіграйте 1 політики з руки.

Щоб розіграти карту політики, виконайте ці кроки у зазначеному порядку:

- Перевірте, чи є у вас необхідні жетони, зазначені на карті вгорі праворуч. Немає значення, маєте ви жетони увінчаного чи звичайного знання. Зберігайте ці жетони перед собою. Один жетон може використовуватись для багатьох карт. Якщо у вас немає потрібних жетонів для карти, ви не можете її розіграти.
- Заплатіть необхідну кількість , зазначену на карті вгорі ліворуч. Поверніть до запасу. За деякі карти не потрібно платити . Якщо у вас недостатньо для карти, ви не можете її розіграти.
- Покладіть карти горілиць перед собою. Карти політики поділяються на 3 види:
  - : Карти із жовтим тлом мають миттєвий ефект. Щойно ви розіграли таку карту, застосуйте, наскільки це можливо, її ефект і лише карту горілиць перед собою.
  - : Карти з пурпуровим тлом мають тривалий ефект. Розігравши таку карту, покладіть її горілиць перед собою. Ефект цієї карти лишається чинним до кінця гри (якщо тільки карта з якоїсь причини не залишить гру).
  - : Карти з червоним тлом вирізняються прикінцевим ефектом. Розігравши таку карту, лише карту горілиць перед собою. Її ефект застосовується тільки під час фінального підрахунку очок: вона дасть вам додаткові .

ПРИКЛАД

Ви хочете розіграти карту Вербування найманців, виконуючи дію політики. Ця карта не має ціни в , але вимагає, щоб ви мали хоча б один червоний жетон знання. Оскільки ви його маєте, то можете розіграти цю карту, поклавши її горілиць перед собою. Ця карта має миттєвий ефект: ви перебуваєте на 5-му рівні вертикали , тому здобуваєте 5 . Однак оскільки вже перебуваєте на 13-му рівні, то можете піднятися тільки до максимального 15-го рівня.

6 Поліпшення

Поліпшення

Розблокуйте наступне поліпшення на своїй плитці міста.

Щоб розблокувати наступне поліпшення на вертикальній плитці міста, виконайте такі кроки у зазначеному порядку:

- Перевірте, чи є у вас необхідні жетони знання, зазначені над наступним поліпшенням. Немає значення, чи у вас є жетони увінчаного чи звичайного знання. Зберігайте ці жетони перед собою. Один жетон може використовуватись для багатьох поліпшень. Якщо у вас немає необхідних жетонів, ви не можете розблокувати поліпшення.
- Заплатіть у запас необхідну кількість . За деякі поліпшення не потрібно платити . Якщо у вас недостатньо , ви не можете розблокувати поліпшення.
- Переставте маркер поліпшення до наступної комірки. Тепер ефект праворуч від маркера став активним, як і всі ефекти під маркером. Поліпшення поділяються на 3 типи та вирізняються символом праворуч від тексту:
  - : Застосуйте цей ефект, щойно розблокуєте поліпшення.
  - : Застосуйте цей ефект до кінця гри щоразу, коли активується відповідна умова.
  - : Застосуйте цей ефект під час фінального підрахунку.
- За всю гру ви можете виконувати цю дію тільки 3 рази.

Перейдіть до фази ПРОГРЕСУ.

ПРИКЛАД

Граючи за Аргос, ви виконуєте першу дію поліпшення. Для цього вам потрібно мати 2 синіх жетони знання (вони у вас є). Тепер переставте свій маркер у комірку наступного поліпшення. Це нове поліпшення має миттєвий ефект, тому ви одразу застосовуєте його.

І. ПРОГРЕС

Починаючи з першого гравця і далі за годинниковим стрілкою, кожен гравець може на вибір вдосконалити одну вертикаль на своєму планшеті міста: або .

Аби вдосконалити свою вертикаль і піднітися на наступний рівень, ви маєте заплатити ціну в , зазначену в комірці для наступного рівня. Тоді підніміть свій маркер на один рівень і здо-

будьте надбання, показані збоку від нього (див. «Надбання» на стор. 13).

Зауважте: деякі карти політики і жетони філософії, дозволяють вам протягом одного раунду підійматися по вертикалі більш ніж на 1 рівень, ще й іноді по різних вертикалях.

Перейдіть до фази **ЗВЕРШЕННЯ ПОДІЇ**.

Заплатіть вартість у , щоб підняти маркер на наступний рівень на одній вертикалі на вашому планшеті міста.

ПРИКЛАД

Ви хочете прогресувати на вертикалі . Наразі ви перебуваєте на 2-му рівні, тому маєте заплатити 2 , як і зазначено на планшеті. Ви пересуваєте маркер на 3-й рівень і здобуваєте 3 .

Д. ЗВЕРШЕННЯ ПОДІЇ

Застосуйте ефект карти події, відкритої під час фази **А. ОГОЛОШЕННЯ ПОДІЇ**.

- Якщо ефект зачіпає гравця з найнижчим або найвищим рівнем , тоді тільки цей гравець застосовує ефект. Якщо кілька гравців мають одинакові показники, то всі ці гравці застосовують ефект.
- Якщо ефект стосується інших, відмінних від елементів, його застосовують усі гравці.

Перейдіть до фази **ДОСЯГНЕННЯ**.

Застосуйте ефект карти події.

- Дракма
- Переможне очко
- Економіка
- Вояки
- Культура
- Військова сила
- Громадяни

Е. ДОСЯГНЕННЯ

На центральному полі є п'ять областей досягнень, що відповідають різним досягненням, які гравці можуть спробувати здобути протягом гри. Кожне досягнення можна звершити лише раз і лише протягом цієї фази раунду. Але якщо критеріям досягнення відповідає не один гравець, а більше, то всі вони можуть його здобути.

Ось перелік критеріїв для кожного досягнення:

Набрати принаймні 10 переможних очок на смужці рахунку.

Досягнути принаймні 12-го рівня на вертикалі громадян.

Досягнути принаймні 6-го рівня на вертикалі вояків.

Досягнути принаймні 4-го рівня на вертикалі економіки.

Мати принаймні 3 розіграні карти політики (горілиць перед собою).

Символи на центральному полі нагадують про критерії для більшості досягнень.

Якщо ви здобули досягнення, протягом цієї фази покладіть один зі своїх жетонів досягнення у відповідну область на центральному полі. Тоді ви отримаєте такі нагороди:

› Якщо ви єдиний гравець, що здобув це досягнення протягом цієї фази, то можете отримати на вибір або 1 , або 1 . Поставте ваш маркер на 1 рівень вище на відповідній вертикалі.

› Якщо протягом цієї фази кілька гравців здобули це досягнення, кожен із них заробляє по 1 . Поставте ваш маркер на 1 рівень вище на відповідній вертикалі.

Здобуті досягнення неможливо втратити, навіть якщо ви більше не відповідаєте їхнім критеріям. Якщо якесь із досягнень здобуто і тепер на ньому лежать жетони одного чи кількох гравців, це саме досягнення уже не може здобути жоден із гравців протягом подальших раундів.

ПРИКЛАД

Під час цієї фази ваш маркер перебуває на рівні 12, а маркер вашого суперника — на 14. Протягом попереднього раунду ніхто ще не розблокував досягнення . Ви та ваш суперник разом кладете жетон досягнення на область цього досягнення і обов'язково підіймаєтесь на 1 рівень по вертикалі .

Якщо ви вже завершили 9-й раунд, перейдіть до КІНЦЯ ГРИ. Якщо ні, розпочніть новий раунд з фази ОГОЛОШЕННЯ ПОДІЙ.

НАДБАННЯ

Наводимо перелік надбань або втрат і їхні можливі ефекти під час звершення події, дослідження або активації карти політики чи поліпшення.

Втратьте або отримайте стільки скільки показано. Пересуньте свій маркер по вертикалі відповідно. Однак ви не можете піднятися вище за максимальне значення — 15 — по цій вертикалі.

Втратьте або отримайте стільки скільки показано. Пересуньте свій маркер по вертикалі відповідно.

Втратьте або отримайте стільки скільки показано. Пересуньте свій маркер по вертикалі відповідно. Проте ви не можете піднятися по цій вертикалі вище за максимальне значення — 10.

Втратьте або отримайте стільки скільки показано. Якщо вам бракує втратьте всі , що маєте.

Втратьте або отримайте стільки скільки показано. Якщо вам бракує втратьте всі , що маєте.

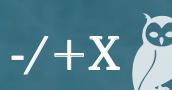
Втратьте або отримайте стільки скільки показано. Пересуньте свій маркер по вертикалі відповідно. Наприкінці дії ваш маркер може перебувати не вище 15-го рівня, навіть якщо ви тимчасово можете підійматися вище (див. **4** «Війна» на стор. 9).

Витягніть або скиньте стільки скільки показано. Якщо вам бракує карт, які потрібно скинути, скиньте всю руку.

Втратьте або отримайте стільки будь-якого кольору, скільки показано. Якщо вам бракує жетонів, не втрачайте жодного.

Втратьте або отримайте стільки скільки показано. Пересуньте свій маркер по вертикалі відповідно. Однак ви не можете піднятися по цій вертикалі вище за максимальне значення — 10.

Ви можете прогресувати на зазначену кількість рівнів на вертикалі , заплативши звичайну вартість у .

Ви можете прогресувати на зазначену кількість рівнів по вертикалі , заплативши звичайну вартість у .

Ви можете прогресувати на зазначену кількість рівнів по вертикалі , заплативши звичайну вартість у .

Розблокуйте свій 3-й кубик. Відтепер використовуйте його разом із 2 іншими кубиками під час фази кубиків.

- Громадяні
- Переможне очко
- Слава
- Дракма
- Жетон філософії
- Вояки
- Карта політики
- Жетон знання будь-якого кольору
- Податки
- Економіка
- Культура
- Військова сила
- Кубик

ЖЕТОНИ ФІЛОСОФІЇ

■ можна використовувати трьома різними способами на різних етапах гри:

В >

Під час фази В. КУБИКИ (крок 4. «Відрегулюйте положення свого маркера громадян») ви можете витрачати стільки ■, скільки забажаєте. За кожен витрачений жетон отримайте 3 ♡. Пересуньте свій маркер по вертикалі ♡ відповідно.

Ви можете витрачати жетони, навіть якщо не витратите жодного громадянина протягом цього раунду.

Г >

Виконуючи дії політики або поліпшення під час фази Г. ДІЇ, ви можете витратити стільки пар ■, скільки забажаєте. За кожну витрачену пару жетонів ви можете тимчасово ігнорувати один жетон знання, необхідний для розігрування карти чи розблокування поліпшення (але тільки під час цієї дії). Не беріть ці жетони знання.

І >

Ви можете витратити стільки ■, скільки забажаєте, під час фази І. ПРОГРЕС. За кожен витрачений жетон ви можете піднятися на один додатковий рівень по будь-якій вертикалі на ваш вибір, сплативши зазначену вартість у ♡. Таким чином ви можете прогресувати на кілька рівнів на одній і тій самій вертикалі або прогресувати на різних вертикаллях під час одного й того самого раунду.

КІНЕЦЬ ГРИ

Гра завершується після 9 раундів. Саме час провести фінальний підрахунок.

ФІНАЛЬНИЙ ПІДРАХУНОК

Кожен гравець додає до свого поточного положення на смужці рахунку за:

- › Будь-які з ефектів розблокованих полішинь на плитці міста.
- › Будь-які з ефектів розіграних карт політики, що лежать перед гравцем.
- › домірно рівню і помножені на кількість жетонів увінчаного знання, якими володіє гравець.

Гравець, що набирає найбільше , перемагає! Якщо в результаті виходить нічия, перемагає гравець із найбільшою кількістю . Якщо нічия зберігається, гравці ділять перемогу між собою.

ТВОРЦІ

Назва оригінальної гри: «Improvement of the Polis»

Розробники: Head Quarter Simulation Game Club

Перший видавець: Asobition Ltd.

Ілюстратори: Давид Шапуле і Жослін Мілле

Менеджер проекту: Людовік Папайс

Графічний дизайнер: Венсан Мужено

3D графіка: Ленаїг Бургвен

УКРАЇНСЬКЕ ВИДАННЯ ГРИ

Видавництво: Kilogames

Керівник проекту: Олександр Полікарпов

Перекладачі: Катерина Пітик і Анатолій Пітик

Редакторка: Ольга Іванченко

Коректорка: Алла Костовська

Верстка: Євгенія Краніна

 	Жетон філософії
 	Громадяни
 	Жетон знання будь-якого кольору
 	Економіка
 	Культура
 	Військова сила
 	Переможне очко
 	Драхма
	Слава

ХОРА: ТЕМА ТА ІСТОРІЯ

Розробка «Хори» потребувала особливого підходу. Крізь увесь творчий процес нас вела низка праць з історії Стародавньої Греції. Думка про те, щоб поставити ігрові рішення понад історією, була неприйнятною. Радше навпаки: ми прагнули, щоб історія сама підказувала, які карти й ефекти найважливіші.

Оригінальна японська версія гри називалася «Improvement of the Polis» («Вдосконалення поліса»). Слово «поліс» означає «місто», тож назва чудово пасувала б і до англійської версії

гри. Однак на той час існувало вже кілька інших ігор із такою ж назвою, тому, обравши таке імення, ми б могли позбавити гру уваги, якої вона варта. Ми вирішили підібрати іншу назву і пошуки зрештою привели нас до «Хори». Старогрецькою мовою поняття *khōra* позначало територію поліса, тобто не лише місто, а і навколоїнні угіддя та села. Нам здалося, що ця назва чудово пасує до ігрового досвіду, який ми хочемо вам запропонувати.

ІСТОРИЧНИЙ ПЕРІОД

«Хора» охоплює значний період історії Стародавньої Греції: від V століття до н. е. (Іонічне повстання, Пелопоннеська війна...) до кінця IV століття до н. е. Карти у грі містять прямі посилання на цей період, розкриваючи його політичні, культурні, економічні та військові особливості.

КАРТИ ПОЛІТИКИ

Периптер

Периптер — це типова для Стародавньої Греції споруда: прямокутна будівля, обрамлена колонадою.

Самоський тунель

Цей тунель було побудовано у VI столітті до н. е. Він використовувався як акведук, що постачав водою місто Самос (на однійменному острові). Він сягав понад кілометр завдовжки і проходив під горою Кастро. Акведук відігравав важливу роль в обороні міста, оскільки лишався непримітним для ворогів і ті, своєю чергою, не могли завадити водопостачанню.

Діолк

Діолк — це волок, брукована дорога, якою перетягували кораблі через ділянки суходолу. Найвідоміший діолк, збудований у Коринфі, використовувався для перетягування човнів через перешейок. Вони могли потрапити з Коринфської затоки до Саронічної, здолавши всього 6–8 кілометрів.

Коринфські колони

Грецькі колони коринфського ордера вирізняються капітелью, прикрашеною листям аканта.

Стоя Пойкіле

Йдеться про довгу колонаду-портик, де часто збиралися люди (на ринок, форум або свято).

Прокеній

Майданчик у давньогрецькому театрі, де виступали актори.

КАРТИ ПОДІЙ

Тридцятьти тиранів

Наприкінці Пелопоннеської війни Афіни розпочали переговори зі Спартою, щоб уникнути рабства. Після перемовин було обрано колегію з тридцяти магістратів, на дії яких суттєво впливали спартанські гарнізони.

Постачання з Лідії

Лідія — це держава у Малій Азії, що славилася своєю заможністю. Її останнім царем був Крез. За його правління Лідію завоював Кир Великий і приїхав до Перської імперії.

Елевсінські містерії

Це обряд, який шанувальники хліборобського культу здійснювали у місті Елевсін.

Афінська моровиця

Розпочавшись в Афінах, моровиця ширилася Грецією з 430 по 426 рр. до н. е. Епідемія мала дуже серйозні наслідки: вона винищила від чверті до третини всього населення (особливо в Афінах). Моровиця також суттєво вплинула на перебіг Пелопоннеської війни, давши Спарті значну перевагу.

Завоювання Персії

Александру Македонському вдалося підняти всю Грецію на захист від спільног оворога — персів. Александр покинув Грецію у 334 році до н. е. й лишався на території Персії до самої смерті у 323 році до н. е. Він дійшов до берегів річки Інд на сході та до Єгипту на півдні.

